

CHƯƠNG I

NHỮNG VẤN ĐỀ CƠ BẢN VỀ LUẬT HIẾN PHÁP

Luật Hiến pháp là gì?

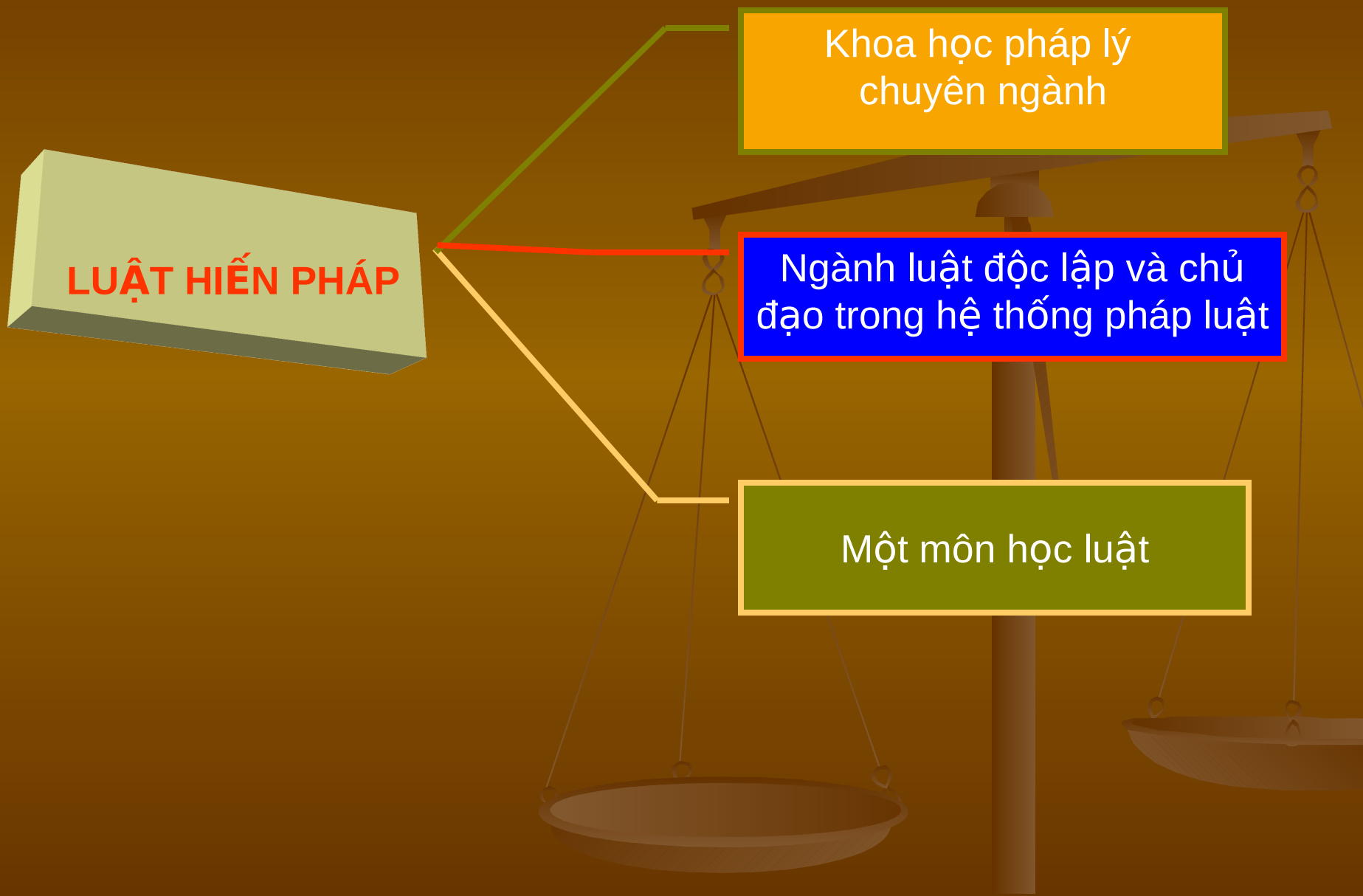
Khoa học pháp lý

```
graph LR; A([Khoa học pháp lý]) --> B[Khoa học pháp lý cơ sở]; A --> C[Khoa học pháp lý chuyên ngành];
```

The diagram features a central green oval on the left containing the text 'Khoa học pháp lý'. Two white arrows originate from the right side of this oval. One arrow points diagonally upwards and to the right, leading to a 3D orange rectangular box containing the text 'Khoa học pháp lý cơ sở'. The other arrow points diagonally downwards and to the right, leading to another 3D orange rectangular box containing the text 'Khoa học pháp lý chuyên ngành'. The background consists of vertical stripes in various shades of brown and red, with a dark, wavy line at the bottom.

**Khoa học pháp lý
cơ sở**

**Khoa học pháp lý
chuyên ngành**

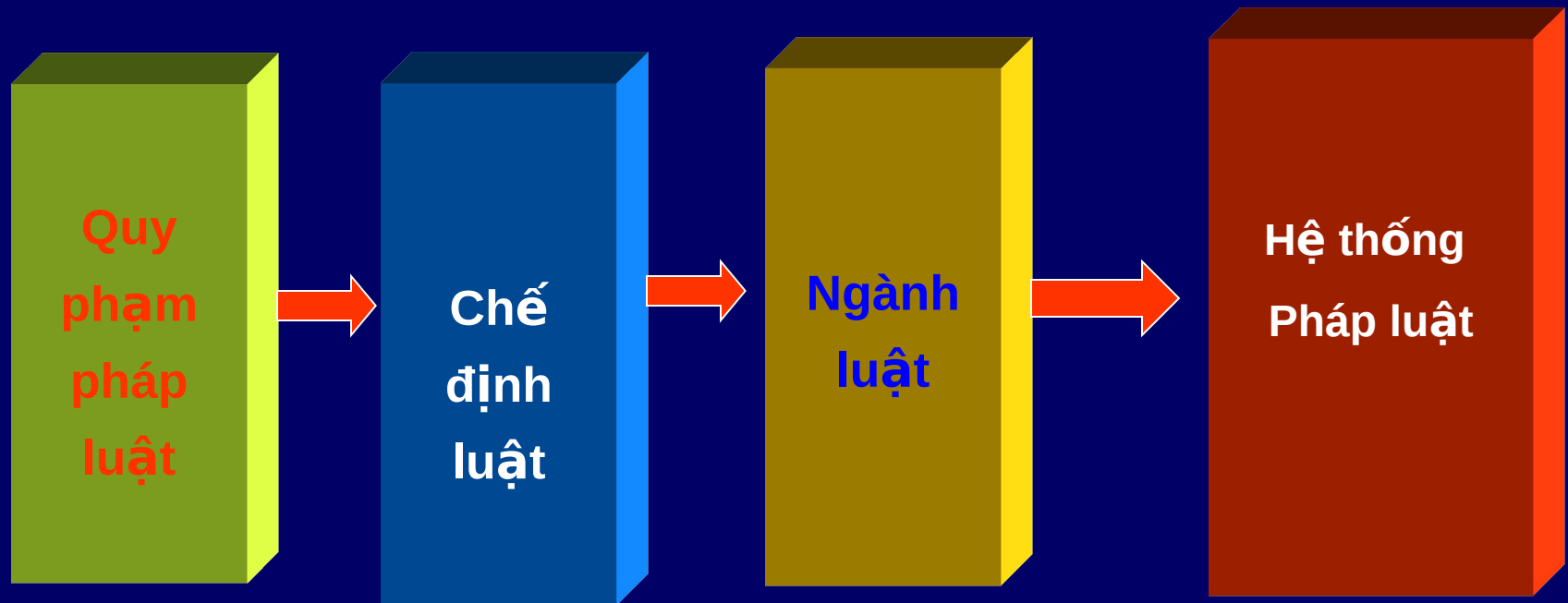

CHƯƠNG I: NHỮNG VẤN ĐỀ CƠ BẢN VỀ LUẬT HIẾN PHÁP

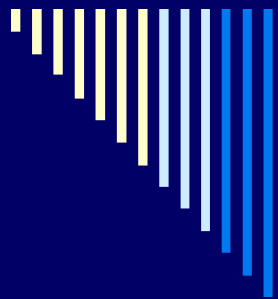
- I. Luật Hiến pháp là một ngành luật độc lập trong hệ thống pháp luật
- II. Luật Hiến pháp là một khoa học pháp lý chuyên ngành
- III. Luật Hiến pháp là một môn học

hệ thống pháp luật của quốc gia

I. Luật Hiến pháp là một ngành luật độc lập trong hệ thống pháp luật

Ngành luật và khoa học luật

Hiến pháp

□ NGÀNH LUẬT

- Đối tượng **điều chỉnh**
- Phương pháp **điều chỉnh**
- Hệ thống quy phạm pháp luật

□ KHOA HỌC LUẬT

- Đối tượng **nguyên cứu**
- Phương pháp **nguyên cứu**
- Hệ thống các tri thức

Luật Hiến pháp – ngành luật độc lập trong HTPL

- Đối tượng điều chỉnh
- Phương pháp điều chỉnh
- Hệ thống ngành luật Hiến pháp

Đối tượng điều chỉnh của Luật Hiến pháp

Các quan hệ xã hội cơ bản nhất, quan trọng nhất liên quan đến việc xác định:

1. Chế độ chính trị, chế độ kinh tế, chế độ VHXH, an ninh quốc phòng, đối ngoại
- 2. Mối quan hệ cơ bản giữa Nhà nước và công dân: **quyền và nghĩa vụ cơ bản của công dân.**
- 3. Những vấn đề cơ bản trong tổ chức và hoạt động của Bộ máy nhà nước.

Đặc điểm của đối tượng điều chỉnh

- ❏ Phạm vi điều chỉnh rộng.
- ❏ Chỉ điều chỉnh những quan hệ xã hội cơ bản và quan trọng nhất tạo nền tảng pháp lý cho toàn hệ thống pháp luật
(điều chỉnh vĩ mô)

Phạm vi điều chỉnh của Luật Hiến pháp

- Chính trị
- Kinh tế
- Văn hoá xã hội
- Quyền và nghĩa vụ cơ bản của con người và công dân trên các lĩnh vực
- Tổ chức bộ máy nhà nước các cấp

Chế độ chính trị:

- Bản chất của nhà nước
- Chính thể
- Mối quan hệ Nhà nước – Nhân dân
- Quan hệ Đảng – Nhà nước – xã hội
- Vị trí, vai trò của các đoàn thể nhân dân
- Chính sách đối ngoại

Chế độ kinh tế

- Mục đích phát triển kinh tế
- Chính sách phát triển kinh tế
- Các chế độ sở hữu
- Chính sách của nhà nước đối với các thành phần kinh tế
- Nguyên tắc quản lý nền kinh tế

Văn hoá – GD - KH-CN

- Mục đích, chính sách phát triển:
 - Văn hoá
 - Giáo dục
 - Khoa học và công nghệ

Tổ chức bộ máy nhà nước

- Những vấn đề cơ bản đối với từng cơ quan nhà nước (thể chế)
 - Vị trí, tính chất
 - Nhiệm vụ quyền hạn
 - Cơ cấu tổ chức
 - Các hình thức hoạt động

I. Luật Hiến pháp là một ngành luật độc lập, chủ đạo trong HTPL

1.1. Đối tượng điều chỉnh

1.2. Phương pháp điều chỉnh.

- Phương pháp điều chỉnh chung.
- Phương pháp điều chỉnh đặc thù.

Các phương pháp điều chỉnh chung

Phương pháp cho phép – trao quyền

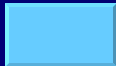
Phương pháp cấm

Phương pháp bắt buộc

Các phương pháp điều chỉnh của Luật Hiến pháp

- Đặt ra các nguyên tắc có tính định hướng.....
- Xác định các quyền và nghĩa vụ cụ thể cho các chủ thể tham gia quan hệ.

Một số nguyên tắc của luật Hiến pháp

- Nguyên tắc tập trung dân chủ
 - Nguyên tắc tất cả quyền lực nhà nước thuộc về nhân dân
 - Nguyên tắc Đảng lãnh đạo
 - Nguyên tắc bình đẳng
 - Nguyên tắc tôn trọng quyền con người
 - Các nguyên tắc bầu cử
 - Nguyên tắc pháp chế xã hội chủ nghĩa
-

I. Luật Hiến pháp là một ngành luật độc lập, chủ đạo trong HTPL

1.1. Đối tượng điều chỉnh

1.2. Phương pháp điều chỉnh.

1.3. Quy phạm pháp luật Hiến pháp

1.3 Quy phạm pháp luật Hiến pháp

- Khái niệm
- Đặc điểm
 - Đặc điểm chung của QPPL
 - Đặc điểm đặc thù:
 - Phần lớn nằm trong Hiến pháp
 - Có nội dung pháp lý quan trọng
 - Thường không đủ cơ cấu ba thành phần

Đặc điểm của quy phạm pháp luật Hiến pháp

- Đặc điểm chung của QPPL...
- Đặc điểm đặc thù:
 - Phần lớn nằm trong Hiến pháp
 - Có nội dung pháp lý quan trọng
 - Thường không đủ cơ cấu ba thành phần

Cơ cấu của quy phạm pháp luật

GIẢ ĐỊNH

QUY ĐỊNH

CHẾ TÀI

Một số dạng chế tài thường gặp trong Luật Hiến pháp

- Bãi nhiệm đại biểu Quốc hội, đại biểu HĐND
- Bãi nhiệm những người giữ các chức vụ do Quốc hội bầu hoặc phê chuẩn; những người giữ các chức vụ do HĐND bầu ra.
- Huỷ bỏ văn bản trái Hiến pháp, luật và văn bản của cơ quan nhà nước cấp trên
- Giải tán Hội đồng nhân dân

HỆ THỐNG QPPL Hiến pháp

Hệ thống văn bản pháp luật

HỆ THỐNG QPPL Hiến pháp

CHẾ
ĐỊNH
VỀ
CHẾ
ĐỘ
CHÍNH
TRỊ

CHẾ
ĐỊNH
VỀ
CHẾ
ĐỘ
KINH
TẾ

CHẾ
ĐỊNH
VỀ
CHẾ
ĐỘ
VĂN
HOÁ
GD
KH-CN

CHẾ
ĐỊNH
VỀ
ĐỐI
NGOẠI
ANQP

CHẾ
ĐỊNH
VỀ
BẦU
CỬ

CHẾ
ĐỊNH
VỀ
QUYỀN
NV
CƠ
BẢN
CỦA
CÔNG
DÂN

CHẾ
ĐỊNH
VỀ
BẦU
CỬ

CHẾ
ĐỊNH
VỀ
QUỐC
HỘI

CHẾ
ĐỊNH
VỀ
CHÍNH
PHỦ

CHẾ
ĐỊNH
CHỦ
TỊCH
NƯỚC

CHẾ
ĐỊNH
VỀ
CQ
ĐỊA
PHƯƠNG

CHẾ
ĐỊNH
VỀ
CQ
TƯ
PHÁP

I. Luật Hiến pháp là một ngành luật độc lập, chủ đạo trong HTPL

1.1. Đối tượng điều chỉnh

1.2. Phương pháp điều chỉnh.

1.3. Quy phạm pháp luật Hiến pháp

1.4. Quan hệ pháp luật Hiến pháp

1.4. Quan hệ pháp luật Hiến pháp

- Khái niệm:
- Các bộ phận cấu thành
 - Chủ thể
 - Khách thể
 - Nội dung

Chủ thể của quan hệ pháp luật Hiến pháp

- Nhân dân (theo nghĩa rộng và nghĩa hẹp)
- Nhà nước:
- Các cơ quan nhà nước
- Các tổ chức chính trị, chính trị xã hội
- Các đại biểu Quốc hội, đại biểu HĐND các cấp
- Công dân Việt Nam
- Người có chức trách trong các cơ quan nhà nước, các tổ chức chính trị, chính trị - xã hội.
- Người nước ngoài

Khách thể của quan hệ pháp luật Hiến pháp

- Lãnh thổ quốc gia và địa giới hành chính giữa các địa phương
- Những giá trị vật chất: đất đai, rừng núi, sông ngòi....
- Những giá trị, lợi ích về tinh thần của cá nhân như danh dự, nhân phẩm, quyền con người...
- Hành vi của con người hoặc các tổ chức: lao động, học tập, trình dự án luật, báo cáo công tác...

CHƯƠNG I: NHỮNG VẤN ĐỀ CƠ BẢN VỀ LUẬT HIẾN PHÁP

- I. Luật Hiến pháp là một ngành luật độc lập trong hệ thống pháp luật
- II. Luật Hiến pháp là một khoa học pháp lý chuyên ngành

Luật Hiến pháp – Khoa học pháp lý chuyên ngành

- Đối tượng nghiên cứu
- Phương pháp nghiên cứu
- Hệ thống các tri thức

Đối tượng nghiên cứu của Khoa học luật Hiến pháp là: Ngành luật Hiến pháp Việt Nam trong quá trình hình thành và phát triển

- Quy phạm luật Hiến pháp
- Chế định luật Hiến pháp
- Quan hệ pháp luật Hiến pháp
- Lịch sử lập hiến
- Quan điểm, tư tưởng về luật Hiến pháp
-

Phương pháp nghiên cứu của Khoa học luật Hiến pháp

- Duy vật biện chứng
- Duy vật lịch sử
- Phân tích, tổng hợp, so sánh, thống kê
- Phân tích theo hệ thống chức năng